

Høringsuttalelse – Oppsummering av innspill fra organisasjoner, foreldre og andre privatpersoner i Årlivoll krets

---

Innledning

Denne høringsuttalelsen bygger på en bred samling av innspill fra organisasjoner, foreldre og andre privatpersoner i Årlivoll krets.

Felles for bidragene er et sterkt engasjement for barnets beste, kvaliteten i opplæringen og en helhetlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene i kommunen.

Foreldregruppen anerkjenner at kommunen står overfor demografiske, økonomiske og strukturelle utfordringer i årene som kommer. Samtidig uttrykkes det gjennomgående at høringsutkastet slik det foreligger ikke gir et tilstrekkelig helhetlig og etterprøvbart beslutningsgrunnlag for å fatte omfattende vedtak om skolestruktur, herunder nedleggelse eller vesentlige omorganiseringer av skoler som i dag fungerer godt.

Skolestrukturvedtak påvirker barns hverdag, læring, utvikling og trygghet i lang tid fremover. Dette stiller høye krav til dokumentasjon, grundige vurderinger og en reell og konkret vurdering av barnets beste.

Statistikk, tallgrunnlag og prognoser

Innspillene peker på utfordringer knyttet til tallgrunnlaget i høringsutkastet. Det vises blant annet til at befolkningsprognoser fra Statistisk sentralbyrå (SSB) ikke nødvendigvis samsvarer med beskrivelsen av elevtallsutviklingen i mulighetsstudien, og at enkelte prognoser viser en svak oppgang mot 2050.

Det etterspørres:

- Oppdaterte fødselstall og elevtallsprognoser basert på faktiske skolekretsgrenser
- Åpenhet om forutsetningene som er lagt til grunn
- Vurderinger av usikkerhet og alternative scenarier

Flere uttrykker bekymring for at mangelfulle eller usikre premisser kan danne grunnlag for svært omfattende strukturendringer.

Økonomiske rammer og nettoeffekter

I plan for framtidig skolestruktur vises det til en forventet reduksjon i behov for rammer til grunnskole på 63 millioner kroner innen 2032 som følge av elevtallsnedgang. Innspillene understreker at dette representerer et gradvis inntektsfall over flere år, ikke et akutt kutt.

Det pekes på at reduserte elevtall også medfører reduserte utgifter, blant annet knyttet til lærerårsverk og andre tjenester. Foreldregruppen etterlyser derfor dokumenterte nettoeffekter av foreslåtte tiltak, inkludert:

- Fullstendige kostnadsberegninger
- Reelle FDV-kostnader
- Skysskostnader over tid
- Vurdering av rehabilitering kontra nybygg
- Scenario- og følsomhetsanalyser

Det vises også til at kommunen i ulike dokumenter gir ulike beskrivelser av hva som er de største kostnadsdriverne (bygg versus undervisning), noe som oppleves som motstridende og bidrar til usikkerhet om det økonomiske grunnlaget.

Videre pekes det på at økningen i andel eldre i befolkningen også påvirker kommunens rammetilskudd gjennom inntektssystemet, og at dette bør inngå i en samlet økonomisk vurdering.

Barnets beste

Vurderingen av barnets beste fremstår etter foreldrenes syn ikke tilstrekkelig konkret eller etterprøvbart i høringsutkastet.

Det pekes særlig på risiko for:

- Lengre og mer krevende skoledager
- Redusert fritid og restitusjonstid, særlig for de yngste
- Svekket tilhørighet til nærmiljø og skole
- Økt risiko for utenforskap og læringsutfordringer
- Brudd i etablerte relasjoner og klasse miljø

Innspillene understreker at trygghet, stabilitet og relasjoner bygges over tid og er avgjørende for læring og trivsel.

Læringsmiljø, relasjoner og skolestørrelse

Foreldregruppen legger betydelig vekt på betydningen av relasjoner i læringsarbeidet. Det fremheves at mindre og oversiktlige enheter kan:

- Gi bedre forutsetninger for å se hver enkelt elev
- Bidra til tettere samarbeid mellom skole og hjem
- Fange opp utfordringer tidligere
- Skape stabile og trygge klasse miljø

Det stilles spørsmål ved om større enheter automatisk gir bedre fagmiljø på barnetrinnet, og det etterlyses dokumentasjon på sammenhengen mellom størrelse og kvalitet.

Tidlig innsats og spesialpedagogikk

Det uttrykkes bekymring for at større enheter kan føre til:

- Lengre avstand mellom elev, lærer og ledelse
- Senere iverksetting av tiltak
- At enkelte elever blir mindre synlige
- Svekket samarbeid med foresatte

Flere innspill viser til erfaringer med at mindre enheter kan være fleksible og raske i oppfølging.

Reisevei, skoleskyss og totalbelastning

Høringsutkastet vurderer reisevei hovedsakelig ut fra kjøreavstand. Foreldre etterlyser vurdering av:

- Total daglig reisetid
- Ventetid før og etter skoletid
- Kombinasjon av skole, SFO og skyss
- Mulighet for trygg gange og sykling
- Trafikk- og vinterforhold

Det påpekes at skysskostnader i stor grad kan være knyttet til manglende gang- og sykkelveier, ikke nødvendigvis skolens plassering.

SFO, familieliv og arbeidsdeltakelse

Innspillene viser til at strukturendringer kan medføre:

- Lengre og mer krevende hverdager for barn i SFO
- Økt tidsbruk og stress for familier
- Redusert fleksibilitet i arbeidslivet
- Økt behov for privat transport

Det uttrykkes bekymring for hvordan dette kan påvirke både barns trivsel og foresattes yrkesdeltakelse.

Rekruttering, arbeidsmiljø og sykefravær

Betydningen av stabile personalmiljø løftes frem som en kvalitetsfaktor. Det pekes på at:

- Endringer kan føre til tap av erfarne ansatte
- Små skoler ofte har stabile arbeidsmiljø
- Økt gjennomtrekk kan påvirke kvalitet og kontinuitet

Det vises også til tidligere rapportering om høyt sykefravær i kommunen, med betydelige årlige kostnader. Innspillene peker på at sykefraværet over flere år har ligget over landsgjennomsnittet i kommunesektoren, og at dette representerer et økonomisk og organisatorisk forbedringspotensial som bør inngå i den samlede vurderingen.

Samfunnsøkonomi, bosetting og bærekraft

Foreldregruppen understreker at skolen er en sentral del av lokalsamfunnets infrastruktur. Det pekes på at skoler kan:

- Bidra til bosetting og tilflytting
- Styrke frivillighet, kultur og idrett
- Påvirke boligverdier
- Ha betydning for lokal arbeidskraft

Videre fremheves det at gjenbruk og oppgradering av eksisterende bygg kan være mer bærekraftig enn nybygg, både økonomisk og miljømessig.

Konstruktive forslag fra foreldregruppen

Innspillene inneholder flere alternative forslag, blant annet:

- Måltrettet og kostnadseffektiv oppgradering av eksisterende skolebygg fremfor nybygg
  - Videreføring av Årlivoll som kombinert barne- og ungdomsskole
  - Tydelig informasjon og planlegging for å sikre god kapasitetsutnyttelse
  - Enkle energiltak ved Årlivoll, herunder smartere strømstyring og luft-til-luft-varmepumper
  - Helhetlig vurdering av barnehage- og skolestruktur
  - Uavhengige kostnadsberegninger av oppgraderingsbehov
-

Prosess og videre utredning

Innspillene understreker behovet for:

- Grundige, åpne og etterprøvbare utredninger av faktiske konsekvenser
- Tydelig skille mellom plan, mulighetsstudie og beslutningsgrunnlag
- Reell innbyggerinvolvering før vedtak fattes

Det uttrykkes også et ønske om at debatten føres på en måte som ivaretar både skolebarn, eldre og øvrige innbyggere, uten å sette ulike grupper opp mot hverandre.

Avsluttende bemerkning

Denne uttalelsen konkluderer ikke, men sammenfatter sentrale perspektiver, bekymringer og forslag som det er ønskelig at kommunen tar med i det videre arbeidet med framtidig skolestruktur.

Orkland Arbeiderlag.